

Số: 03/2023/QĐST-VDS

Nam Sách, ngày 12 tháng 08 năm 2023

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: tuyên bố một người là đã chết**

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN NAM SÁCH, TỈNH HẢI DƯƠNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Phạm Thúy Hằng.

Thư ký phiên họp: Bà Phạm Thị Mai Hoa – Thư ký Tòa án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Nam Sách tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Hiên - Kiểm sát viên

Ngày 12/8/2023, Tòa án nhân dân huyện Nam Sách, tỉnh Hải Dương mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết Việc dân sự thụ lý số 06/2023/TLST-DS ngày 15 tháng 3 năm 2023, về việc Tuyên bố một người là đã chết, theo Quyết định mở phiên họp số 03/2023/QĐST-VDS ngày 05/8/2023.

** Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Nguyễn Thị K, sinh năm 1960.
Địa chỉ: Thôn Đ, xã AB, huyện Nam Sách, tỉnh Hải Dương.

** Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Ông Bùi Đình Q, sinh năm 1960.
Nơi cư trú cuối cùng: Thôn Đ, xã AB, huyện Nam Sách, tỉnh Hải Dương.

** Người làm chứng:*

+ Cụ Lê Thị X, sinh năm 1930.

+ Anh Bùi Đình L, sinh năm 1986

+ Chị Bùi Thị TH, sinh năm 1988.

Đều có địa chỉ: Thôn Đ, xã AB, huyện Nam Sách, tỉnh Hải Dương.

Bà K có mặt. Cụ X, anh L, chị TH vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Bà Nguyễn Thị K và ông Bùi Đình Q kết hôn năm 1985, có được hai bên gia đình tổ chức lễ cưới theo phong tục tập quán tại địa phương. Theo bà K, ông bà có đăng ký kết hôn tại UBND xã AB, huyện Nam Sách, tỉnh Hải Dương. Tuy nhiên, bà đã làm thất lạc giấy chứng nhận kết hôn nên không cung cấp cho Tòa án được. Sau khi kết hôn, bà K chung sống cùng ông Q và gia đình nhà ông Q tại

thôn Đ, xã AB, huyện Nam Sách. Thời điểm đó, ông Q đã bị bệnh, không nói chuyện được bình thường, không biết làm gì, thường đi lang thang, đến bữa thì về nhà ăn cơm. Gia đình đã đưa ông Q đi chữa bệnh tại bệnh viện Gia Lộc nhiều năm nhưng bệnh không giảm. Đúng ngày 15/9/1990 âm lịch tức ngày 01/11/1990 dương lịch, sau khi gia đình cúng rằm và ăn rằm xong, ông Q đi khỏi nhà. Sau đó, gia đình không thấy ông Q về thì đi tìm nhưng không thấy. Kể từ đó đến nay, gia đình cũng đã đi tìm nhiều nơi nhưng không có thông tin gì của ông Q. Bố ông Q là Bùi Đình M chết năm 2015. Mẹ ông Q là cụ Lê Thị X. Bà K và ông Q có hai người con là Bùi Đình L, sinh ngày 09/10/1986 và Bùi Thị TH, sinh ngày 18/11/1988. Anh L và chị TH đều đã trưởng thành và có gia đình riêng. Sau khi Tòa án đăng thông báo tìm kiếm ông Q trên đài tiếng nói Việt Nam, báo nhân dân... đến nay, gia đình bà K tiếp tục tìm kiếm ông Q nhưng vẫn không có tin tức gì. Do đó, bà K đề nghị Tòa án tuyên bố ông Bùi Đình Q, sinh năm 1960 đã chết. Bà K không đề nghị Tòa án giải quyết vấn đề nào khác.

Tòa án nhân dân huyện Nam Sách đã tiến hành xác minh về việc vắng mặt của ông Bùi Đình Q thông qua người thân, địa phương nơi cư trú cuối cùng của ông Q, cụ thể: Mẹ đẻ ông Q là cụ AB, các con của ông Q là anh L và chị TH đều có đơn trình bày và có lời khai tại Tòa án phù hợp với lời khai của bà K và có quan điểm giống bà K đã trình bày.

Công an xã AB cung cấp: Ông Bùi Đình Q đi khỏi nhà nhiều năm nay không có tin tức gì.

Ủy ban nhân dân xã AB cung cấp: Bà K và ông Q chung sống với nhau từ trước năm 1986. Theo bà K trình bày, bà K và ông Q có đăng ký kết hôn tại UBND xã AB. Tuy nhiên, UBND xã AB không còn lưu giữ được sổ đăng ký kết hôn từ năm 1988 trở về trước nên không xác định được bà K và ông Q có đăng ký kết hôn tại UBND xã AB không. Ông Q đi khỏi nhà từ cuối năm 1990 đến nay, không có tin tức xác thực về việc ông Q còn sống hay đã chết.

Tại phiên họp: Bà K giữ K yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Bùi Đình Q đã chết .

Đại diện VKSND huyện Nam Sách trình bày việc chấp hành pháp luật của Thẩm phán, thư ký trong quá trình thu thập chứng cứ, người tiến hành tố tụng tại phiên họp chấp hành đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Về đường lối giải quyết, đề nghị HĐXX áp dụng: Căn cứ điểm d khoản 1 Điều 71; Điều 72 của Bộ luật Dân sự; khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, Điều 180, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 391, khoản 4 Điều 392, Điều 393, của Bộ luật Tố tụng dân sự; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày

30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội. Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị K về việc Tuyên bố ông Bùi Đình Q, sinh 1960. Nơi cư trú cuối cùng: Thôn Đ, xã AB, huyện Nam Sách, tỉnh Hải Dương đã chết ngày 02/01/1996; bà Nguyễn Thị K được miễn nộp lệ phí giải quyết việc dân sự và phải chịu toàn bộ chi phí thông báo tìm kiếm ông Q.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Nam Sách nhận định:

[1] Về quyền yêu cầu giải quyết việc dân sự: Căn cứ vào tài liệu chứng cứ là giấy khai sinh, tài liệu xác minh tại UBND xã AB, lời khai của bà K và những người làm chứng, có đủ cơ sở xác định: Bà Nguyễn Thị K và ông Bùi Đình Q chung sống với nhau trước ngày 03/01/1987, có tổ chức lễ cưới theo phong tục địa phương, có con chung là anh Bùi Đình L, sinh ngày 09/10/1986 và Bùi Thị TH, sinh ngày 18/11/1988. Như vậy, hôn nhân giữa bà K và ông Q là hôn nhân hợp pháp (hôn nhân thực tế theo hướng dẫn tại Nghị quyết Số: 35/2000/NQ-QH10 của Quốc Hội ngày 09/6/2000 về việc thi hành luật hôn nhân và gia đình). Do đó, bà K có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Bùi Đình Q là đã chết theo quy định tại Điều 391 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về thẩm quyền giải quyết: Ông Bùi Đình Q có nơi cư trú cuối cùng là thôn Đ, xã AB, huyện Nam Sách, tỉnh Hải Dương nên đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà K thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Nam Sách, Hải Dương theo quy định tại khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[3] Về nội dung: Ông Bùi Đình Q, sinh năm 1960. Nơi cư trú cuối cùng: Thôn Đ, xã AB, huyện Nam Sách, tỉnh Hải Dương, đi khỏi nhà từ khoảng tháng 11 năm 1990 đến nay vẫn không thấy trở về, cũng không tin tức xác thực là còn sống. Quá trình giải quyết việc dân sự, Tòa án nhân dân huyện Nam Sách đã ra Quyết định tìm kiếm thông tin người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết và đã tiến hành các thủ tục nhắn tin qua Đài tiếng nói Việt Nam phát vào thời gian 17 giờ 30 phút các ngày mùng 01,02,03/4/2023; đăng tin trên báo Nhân dân ba số liên tiếp vào các ngày 30, 31/3/2023 và ngày 01/4/2023, đăng trên cổng thông tin điện tử Tòa án nhân dân ngày 27/3/2023, đăng trên cổng thông tin điện tử Ủy ban nhân dân tỉnh Hải Dương ngày 28/3/2023 và niêm yết công khai Quyết định thông báo tìm kiếm thông tin về người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết và các văn bản tố tụng khác theo đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Hết thời hạn 04 tháng kể từ

ngày đăng, phát thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết nhưng vẫn không có tin tức xác thực của ông Bùi Đình Q là còn sống hay đã chết. Tòa án tiến hành xác minh tại UBND xã AB, Công an xã AB và những người thân thích của ông Q đều xác định ông Q bỏ nhà đi biệt tích từ cuối năm 1990 đến nay và không có tin tức gì của ông Q, không thấy ông Q trở về, không biết ông Q còn sống hay đã chết. Theo điểm d khoản 1 Điều 71 Bộ luật dân sự, Tòa án ra quyết định tuyên bố một người là đã chết trong trường hợp: “Biệt tích 05 năm liền trở lên và không có tin tức xác thực là còn sống; thời hạn này được tính theo quy định tại khoản 1 Điều 68 của Bộ luật này”. Tại khoản 1 Điều 68 Bộ luật dân sự quy định: “... nếu không xác định được ngày, tháng có tin tức cuối cùng thì thời hạn này được tính từ ngày đầu tiên của năm tiếp theo năm có tin tức cuối cùng”. Do không xác định được chính xác ông Q biệt tích cụ thể vào ngày tháng năm nào, các đương sự, người thân thích của ông Q cũng như chính quyền địa phương xác định ông Q bỏ nhà đi biệt tích khoảng tháng 11 hoặc cuối năm 1990. Áp dụng K tác mang tính có lợi cho ông Q nên cần xác định ngày ông Q biệt tích là ngày đầu tiên của năm tiếp theo tức ngày 01/01/1991. Thời hạn 05 năm kể từ ngày 01/01/1991 đến ngày 01/01/1996 không có tin tức xác thực còn sống nên xác định thời điểm chết của ông Q là ngày 02/01/1996. Bà Nguyễn Thị K yêu cầu tuyên bố ông Bùi Đình Q là đã chết là có căn cứ, phù hợp với quy định pháp luật.

[4] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị K đã trên 60 tuổi nên được miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

Về chi phí đăng thông báo tìm kiếm ông Q trên các phương tiện thông tin đại chúng: Bà K là người yêu cầu nên phải chịu toàn bộ chi phí, xác định bà K đã thực hiện xong nghĩa vụ.

Vì các lẽ trên:

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ: điểm khoản 1 Điều 68, d khoản 1 Điều 71, Điều 72 của Bộ luật Dân sự; Khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, Điều 180, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 391, khoản 4 Điều 392, Điều 393, của Bộ luật Tố tụng dân sự; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị K.

1. Tuyên bố Ông Bùi Đình Q, sinh năm 1960. Nơi cư trú cuối cùng: Thôn Đ, xã AB, huyện Nam Sách, tỉnh Hải Dương đã chết ngày 02/01/1996.

Kể từ ngày quyết định này có hiệu L pháp luật, các quan hệ về hôn nhân gia đình, các quan hệ về nhân thân, quan hệ về tài sản của ông Bùi Đình Q được giải quyết theo quy định của pháp luật như đối với người đã chết.

2. Bà Nguyễn Thị K được miễn nộp lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm. Hoàn trả bà K số tiền 300.000đồng tiền tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai số AA/2021/0004002 ngày 14/3/2023 tại Chi cục thi hành án dân sự huyện Nam Sách.

Bà Nguyễn Thị K phải chịu toàn bộ chi phí đăng thông báo tìm kiếm trên phương tiện thông tin đại chúng và bà K đã thực hiện xong nghĩa vụ.

Người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày ra quyết định hoặc kể từ ngày nhận được quyết định này hoặc quyết định này được thông báo, niêm yết đối với trường hợp vắng mặt tại phiên họp. Viện kiểm sát có quyền kháng nghị quyết định theo quy định tại Điều 372 Bộ luật tố tụng dân sự.

THẨM PHÁN-CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nơi nhận:

- Đương sự;
- VKSND huyện Nam Sách;
- CCTHSDS huyện Nam Sách;
- UBND xã AB;
- Lưu Hồ sơ;
- Lưu văn phòng.

Phạm Thúy Hằng